AZTAG
JOURNAL QUOTIDIEN ARMÉN.
B. P. 587
BEYROUTH, Liban
Directeur - Propriétaire
HAIG BALIAN

ԳԻՆԸ
ՍԻՒՐԻԱ տար. 550, Վեցամսեայ 300 ՍԻՐ.
ՈՐՍՏԱՏՈՒ տարի 7, Վեցամսեայ 4 տոլար

ԱԶԴԱԿ

ՕՐԱԹԵՐԹ
ԱԶԳԱՅԻՆ, ՔԱՂԱՔԱԿԱՆ, ԳՐԱԿԱՆ ԵՒ ՏՆՏԵՍԱԳԻՏԱԿԱՆ

ازتـــاك
جريدة سياسية ادبية اقتصادية حرة

ԵՐԵՔՇԱԲԹԻ ՅՈՒՆԻՍ 14 1932
ՉԱՓԸ ՔԷ ՀԱՏԸ 2.50 Ս. Դ.

Ձ. ՏԱՐԻ | Ամեն առաւոտ պիտի ըլլայ թերթիս ցուցեցիր հասցէին | Տնօրէն — խմբագիր՝ ՀԱՅԿ ՊԱԼԵԱՆ | Չհրատարակուած ձեռագիրները չեն վերադարձուիր | Թիւ 76 (653)

Ն. Վ. ՄՈՒՀԱՄԷՏ ԱԼԻ ՊԷՅ ՍԻՒՐԻՈՅ ՀԱՆՐ. ՆԱԽԱԳԱՀ

ԽՄԲԱԳՐԱԿԱՆ

ՄԵՐ ՏՈՒՐՔԸ

Ցայտարարութեանց բաժնին մէջ մեր ընթերցողները պիտի կարդան Ս. Նշան Ազգային Երկսեռ Վարժարանի ամավերջի հանդէսին ազդը։

Դպրոցական տարի մըն ալ կը բոլորի ահա։ Ու այս հաստատութիւնը վերջ կուտայ իր չորս հարիւր երկսեռ աշակերտներու գործունէութեան։

Տանամեակ մը ունի այս վարժարանը իր ետին, հունձքով ամրոք ու յուսադրութիւններով լեցուն միանգամայն։ Մենք կանգուն առիթներով անդրադարձած ենք անոր կատարած դերին։ Հլլալով քաղաքի հայութեան կեդրոնական նախակրթարանը, ան ցարդ իր չուրջը համախմբած է Պէյրութաբնակ ազգայիններու խոշոր մէկ գանգուածին զաւակները, չմոռնալով արդիական վարժարանէ մը պահանջուած ուսման այլ և այլ ճիւղերը եւս։

Ցարդ, հոն այցելած օտար պաշտօնական քննիչներ գովեստով խօսած են հաստատութեան մէջ տիրող ներքին կարգապահութեան և աշակերտութեան աւանդուած խնամքոտ ուսման մասին։ Մենք ամրիթը ու հաճոյքը ունեցած ենք անձամբ իրազեկ գտնելու այն գնահատութեան հետ, որուն արժանի գարձած է Ս. Նշան Ազգային Երկսեռ Վարժարանը, ամէն անգամ երբ Ֆրանս. Հանր. կրթութեան ներկայացուցիչը այցելած է հոն։

Բայց ինչ որ ամենէն աւելի ակնառու է ու փաստ, այն իրողութիւնն է, որ Ս. Նշան Ազգային վարժարանը եղած է բազմաթիւ այն հաստատութիւններէն մէկը, որոնց [illegible] տարուան ժամանակ միջոցին մէջ baccalauréa կրցած են մի քանի տասնեակ միջնակարգ վարժարաններու մէջ, գտնուած են նոյնիսկ աշակերտներ, որ այդ նուաճումը յաղթած են կատարել չորս տարիէն։ Այդ շարքէն չորս աշակերտներ 1929ի շրջանաւարտ, այժմ ուսանող Lycée Laïque մէջ, կը պատրաստուին baccalauréaի քննութիւնն անցնիլ մէկ քանի օրէն։ Ասիկա կենդանի վկայութիւնն է լաւագոյն ձեռքերու և ուսման լաւագոյն պայմաններու մէջ գտնուող ազգային հաստատութեան մը համար, որ թիւերու եւ փաստերու այս պարզ յիշատակութիւններէն յետոյ պէտք է ձայ, ինչպէս եղած է անցեալին մէջ, մեր ամենուս գուրգուրանքին առարկայ։

Այս առթիւ աւելորդ չենք նկատեր մեր ընթերցողներուն ուշադրութեան յանձնելու հետեւեալը։

Ս. Նշան Ազգային Երկսեռ Վարժարանը վճարովի իր աշակերտութեան մօտ ունի մօտաւորապէս երկու հարիւր ձրիավարժ ուկի աթոռակով աշակերտներ, որոնք իրենց ուսումը կ'ստանան այս հաստատութեան մէջ, որուն պիւտճէն ցարդ հաւասարակշռուած է սրտցաւ ազգային մարմիններու և անհատներու նուէրներով։ Ամէն տարի այ հաստատութեան պատկան մարմինները իրենց բոլոր գոցած են մարգահանդէսէն և ամավերջի հանդէսէն գոյացած հասոյթներով, առանձ մտնելու տարեկան պարահանդէս մը, կազմակերպուած Վարժարանի Հոգաբարձութեան կողմէ, որմէ կ'օգտուին նաեւ այլ կրթական ազգ. հաստատութիւններ։ Լրացնելու համար այս գլուխը, յիշենք որ երբ վերեւի բոլոր միջոցները անբաւարար գարձած են գպրոցին պիւտճէն հաւասարակշռելու, Հոգաբարձութիւնը դիմած է բացառիկ հանգանակութեան մը, որ ամէն տարի կ'ընէ Հայ Ժողովուրդին, պէտք է ըսենք, որ այս վերջինը գիտցած է միշտ ալ օժանդակ կանգնիլ կրթական այլ հաստատութեանց կարգին՝ այս վարժարանին։ Ան իր կարիքէն ու հաճոյքէն ինքզինքը զրկած՝ բացած է իր քսակը ու գօրավիգ կանգնած ազգային կրթարանին։ Այս օր նոյն պայմաններու մէջ կը գտնուի վարժարանը, բաց մը կայ զոր պէտք է գոցել, նախ՝ հաստատութեան ողնասիւնը եղող ուսուցչութիւնը ստոյգ զրկանքէ վրկելու եւ երբորդ՝ յառաջիկային անոր բնականոն ուսման ընթացքը իր հունէն չխախտելու համար։

Աւելորդ իսկ է չեշտելու թէ՝ ներկայ ազգային մեր կեանքին մէջ հայ վարժարանները բարոյական ու մտաւոր մէկ ոլասիներ են։ Առանձնապէս գուրգուրանքի առարկայ պէտք է դառնան անոնք այս օրերուն, երբ օտարներ իրենց ախորժակը սրած՝ անողոք մրցակցութիւններու ելած են մեզի դէմ։ Հազար դժուարութիւններ կան դրուած թէ՛ հայ ուսուցչութեան, և թէ՛ պատկան մարմիններու առջեւ։ Մեր գոյութեան նախապայմանը եղող ազգային նախակրթարաններուն բնականոն աշխատանքի հարցը կը ներկայանայ առաջին խնդիրներէն, զոր չենք կրնար բարձի թողի ընել։ Այսպէս կամ այնպէս, պէտք է լուծենք մեր առջեւ ելլող դժուարութիւնները, հարթելու համար կրթական գործին կնճիռներն ու խութերը։

Անդրադառնալով ուրեմն մեր հարցին, ըսենք որ մեզմէ պահանջուածը փոքրիկ զոհողութիւն մըն է։ Կը լսենք որ Ս. Նշան Ազգային Վարժարանի Հոգաբարձութիւնը իր բացը հաւասարակշռելու համար ձեռնարկած է բացառիկ հանգանակութեան մը, սրտցաւ զոհողութիւն մը մեր կողմէ՝ եւ ահա հարցը լուծուած է։

Իրենց կարգին ծնողները եւս պէտք է կանգնին զոհաբերութեան նոյն բարձրութեան վրայ։ Այս տարի վարժարանը կը կազմակերպէ ամավերջի հանդէս մը, թատրոն Բըլիսթալի մէջ, բացառիկ յայտագրով ու բովանդակութեամբ։ Թատերգութիւն, Հայկական եւ Եւրոպական պարեր, երգ, նուագ եւլն։ Տարուած աշխատանքները ամէն ելոյթնիւք կը նախշնչեն որ հանդիսականները ոչ միայն իրենց ներկայութեամբ կը նպաստեն որ հանդիսականները ոչ միայն իրենց ներկայութեամբ քաջալերած պիտի ըլլան շրջանաւարտ աշակերտութիւնը, այլ և գեղարուեստական ցերեկոյթի մը վայելք պիտի տանին իրենց հետ։ Մուտքի երկու տոմս՝ չնչին արժէքով մը, իրաւունք կուտայ հանդիսականներու մասնակից դառնալու հաստատութեան երկու հարիւր կտոր բնտիր ձեռագործներու վիճակահանութեան։ Մի մոռնաք որ այդ ձեռագործները ասեղնագործուած են մեր սիրասուն փոքրիկներու կողմէ, որոնց աչքին լոյսը կայ թ[illegible] անոնց վրայ։ Չէ՞ք կարծեր թէ գեղեցիկ և հոգեպարար սփոփանք [illegible] այս բոլոր իրողութիւններէն յետոյ, մեր կատարելիք պարտականութեան մէջ, որ պիտի դառնայ միանգամայն մեր ազգային գիտակցութեան չափանիշը։

Կ'արժէ ցոյց տալ այդ ոգին անգամ մը եւս՝ ի սէր ազգային դաստիարակութեան։

Ն. Վ. ՄՈՒՀԱՄԷՏ ԱԼԻ ՊԷՅ ՍԻՒՐԻՈՅ
ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՆՈՐԸՆՏԻՐ ՆԱԽԱԳԱՀ

Մուհամէտ Ալի պէյ Սիւրիոյ ամենահարուստներէն կը նկատուի։ Դամասկոսի մէջ եւ իր շրջակաները ունի թանկարժէք կալուածներ՝ տներ եւ [illegible] եւ արաբակներ։ Չաւակը ըլլալով նշանաւոր Ա.րաբ Իզզէտտին փաշայի, երիտասարդ տարիքէ [illegible] նուած է եւ զբաղած թրական կառավարութեան կարեւոր պաշտօններ։ Վարած է Թիւրքիոյ Ուսումնական նախարարութեան ամենակարեւոր պաշտօնը։ Սիւրիական առաջին կառավարութեան մէջ եղած է ելեւմտական նախարար։ Վերջին երեսփոխանական ընտրութեանց միջոցին, Ձափաւորականներու կողմէ Դամասկոսի երեսփոխան ընտրուած էր։

Մուհամէտ Ալի պէյ երկար տարիներ Օսմանեան խորհրդարանի մէջ ներկայացուցած է Դամասկոսը եւ ատեն մ'ալ եղած է Մապէյնի խորհուրդ։

Ն. Վ. ՍՈՒՊՒՀԻ ՊԷՅ ՊԷՐԷՔԷԹ
ՍԻՒՐԻԱԿԱՆ ԽՈՐՀՐԴԱՐԱՆԻ ՆԱԽԱԳԱՀ

Նախկին պես Սիւրիական կառավարութեան։ Հալէպի երեսփոխան եւ պետը հիւսիսային Սիւրիոյ երեսփոխաններու պլօքին։ Խորհրդարանի մէջ ամենաուժեղ մեծամասնութիւնը կը ներկայացնէ։ Սուպհի պէյ Պէրէքէթ Սիւրիոյ բոլոր շրջաններուն մէջ կը վայելէ ժողովուրդի յարգանքը։

ՍԻՒՐ. ԵՐԵՍՓՈԽԱՆԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎԻ Բ. ՆԻՍՏԸ

Ն. Վ. ՄՈՒՀԱՄԷՏ ԱԼԻ ՊԷՅ ԱՊԻՏ ՀԱՆՐ. ՆԱԽԱԳԱՀ

ՆՈՐ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ԵՐԴՄԱՆ ԱՐԱՐՈՂՈՒԹԻՒՆԸ

Սիւրիոյ երեսփոխանական ժողովը իր երկրորդ նիստը գումարեց չաբաթ օր, նախագահութեամբ Ն. Վ. Սուպհի պէյ Պէրէքէթի։ Ժամը 9ին երեսփոխաններ և արտօնեալներ լեցուցած էին ժողովասրահը։ Զինուորական կարևոր ուժեր և ոստիկանական խումբեր կը հսկէին ամբողջ ճամբու երկայնքին և խորհրդարանի չէնքին չուրջ։

Ժամը 9.10ին, նախագահը բացաւ ժողովը։ Փոխ նախագահ Պ. Լաթիֆ Ղանիմէ կարդաց երեսփոխաններու անունները և տեսնուեցաւ որ ազգայնական երեսփոխան Ֆախրի պէյ Պարուտի կը բացակայէր։ Ներկայ երեսփոխաններու թիւն էր 68։ Բարձր Գօսիսէրութեան յատկացուած օթեակին մէջ բազմած էին Պ. Պ. Շովէյ, Հէլլօ և ուրիշ բարձրաստիճան պաշտօնատարներ։ Պ. Սալօմիագ և իր քարտուղարները գրաւած էին իրենց յատկացուած աթոռները։

Ներկաներու թիւին ճշդումէն վերջ, Պ. Ղանիմէ կարդաց նախորդ ժողովի ժանրամասն արձանագրութիւնները։ Ազգայնական երեսփոխան Ֆախրի պէյ Մուրի խօսք առնելով բողոքեց ժողովի արձանագրութեանց հրատարակած ձևով երեսփոխաններու չի բաժնուելուն համար։ Ուրիշ ազգայնական երեսփոխաններ ուժ տուին այդ բողոքին։ Շաքիր Նիյազէթ պէյ պատասխանելով անտեղի գտաւ անոնց բողոքը։ Ժողովի նախագահը վերջ տուաւ բոլոր ճառախօսներու խօսքերուն, խոստանալով որ չուտով կը հրատարակուին արձանագրութիւնները եւ թելադրեց սկսիլ հանրապետութեան նախագահի ընտրութեան։

Այս միջոցին ազգայնական երեսփոխաններ սկսան ճառեր խօսիլ ընտրութեան հանրապետութեան նախագահի արժանիքներուն չուրջ։ Շաքիր Նիյազէթ պէյ դիտել տուաւ որ 71րդ յօդուածը կ'արգիլէ այդ մասին վիճաբանութիւններ և կը թելադրէ ուղղակի ընտրութեան ձեռնարկել։ Մուհամէտ պէյ Ֆէթէհ կը հաստատէ այդ առաջարկը։ Լութֆի պէյ Հաֆֆար (ազգայնական) բեմ կը բարձրանայ։ Նախագահը կ'արգիլէ, սակայն վերջը կը թոյլատրէ։ Ան երկար խօսքերէ վերջ կը պահանջէ 106րդ յօդուածին վերացումը և քաղաքական աքսորեալներու վերադարձ, գործակցելու համար իրենց ջանքերուն։

Շաքիր Նիյազէթ պէյ կը կրկնէ իր առաջարկը և կը յիշէ 71րդ յօդուածին [illegible] Ազգայնական) պատասխանելով կը յայտնէ որ դեռ երեսփոխաններու ընտրութեանց օրինականութիւնը վաւերացուած չէ, հետևաբար նախ պէտք է ընտրել մասնաւոր յանձնախումբ մը զբաղելու համար այդ քննութեամբ։ Մի[illegible] պէյ ուժ կուտայ այդ առաջարկին։

Նորէն խօսք կ'առնէ Շաքիր Նիյազէթ պէյ և ուժգնօրէն բողոքելէ վերջ այդ առաջարկներուն դէմ, կ'ըսէ. «Մենք հոս գողութեամբ եկած չենք, բոլորս ալ ընտրուած երեսփոխաններ ենք։ Նախ կատարենք ընտրութիւնը, յետոյ վերջը նորէն յանձնախումբը քննէ երեսփոխաններու օրինականութիւնը»։

Մեծամասնութիւնը համաձայնութիւն կը յայտնէ Շաքիր Նիյազէթ պէյի առաջարկութեան։

Վերջապէս կորոշուի ձեռնարկել ընտրութեան։ Բոլոր երեսփոխանները իրենց քուէաթուղթերը մէկիկ մէկիկ նետեցին քուէատուփին մէջ, որուն կը հսկէր ժողովի փոխ նախագահ Լաթիֆ պէյ Ղանիմէ և դիւանի անդամները։ Վարպետեցաւ քուէատուփը և համրուեցան քուէները։ Ներկայ երեսփոխաններու թիւին համապատասխան էին քուէաթուղթերը։ Անկէ վերջ Պ. Ղանիմէ մէկիկ մէկիկ բանալով սկսաւ կարդալ զանոնք։ Երկու անուններ՝ Ն. Վսեմութիւնք Սուպհի պէյ Պէրէքէթ և Մուհամէտ Ալի պէյ Ապիտ գրեթէ համահաւասար կընթանային շարունակաբար։ Ոչ ոք մինչև վերջ կրնար որոշել թէ՝ անոնցմէ ո՞ր մէկը պիտի ընտրուէր։ Արդէն ուրիշ թեկնածուի անուն երբէք չկար. բոլոր քուէները կեդրոնացած էին այս երկու թեկնածուներու վրայ։ Քուէահամարը աւարտեցաւ և նախագահը յայտարարեց արդիւնքը. Մուհամէտ Ալի պէյ Ապիտ 36, իսկ Սուպհի պէյ Պէրէքէթ 32 քուէ չահած են։

Ներկաները բուռն ծափերով ողջունեցին հանրապետութեան նախագահ Մուհամէտ պէյ Ալի Ապիտը, որ քուէներու մեծամասնութեամբ ընտրութիւնը չահած էր։ Թնդանօթի 17 հարուածներ այդ միջոցին ի պատիւ նախագահին կը գոռային։

Քուէարկութիւնը կատարուելէ վերջ յայտնի եղաւ որ ազգայնական երեսփոխաններ և Հագգը պէյ Ազմի կողմնակից (կառավարական) 23 երեսփոխանները համաձայնութեան եկած են ուչ աթեն և որոշած ընտրել Մուհամէտ Ալի պէյ Ապիտը։ Աւելցնենք նաև որ, ընտրութենէն օր մը առաջ, ուրբաթ օր, ազգայնականները, տեսնելով որ ապահովուած էր Սուպհի պէյի ընտրութիւնը, առանձին յայտարարութեամբ մը, ուղղուած երեսփոխանական ժողովինախագահութեան կը յայտնէին որ ազգայնական 15 երեսփոխաններ պիտի չի մասնակցին ժողովին։ Սակայն կ'ըսուի թէ, չնորհիւ Բարձր Գօսիսէրութեան Սիւրիոյ պատուիրակ Պ. Սալօմիագի միջամտութեան և աշխատանքներուն, վերջին պահուն անոնք կրցած են համաձայնիլ կառավարական բարիքի (Հագգը Ազմ) հետ։

Հետևաբար Սուպհի պէյ Պէրէքէթ, առանձինն կը ստանար 32 քուէ, իսկ ազգայնականներ և կառավարականները միանալով հազիւ 34 քուէով կ'ընտրեն Մուհամէտ Ալի պէյ Ապիտը։

Ընտրութիւնը կատարուած էր։ Ազգայնական երեսփոխան Ֆախրի պէյ Մուրի բեմ գալով երկար ճառ մը խօսեցաւ, դրուատեց Ն. Վսեմութիւն Սուպհի պէյ Պէրէքէթը, հիացում յայտնեց անոր հայրենասիրութեան և վերջը դրուատալից խօսքեր ըրաւ հանրապետութեան նորընտիր նախագահ Մուհամէտ Ալի պէյի մասին և վերջացուց իր խօսքերը. «Սիւրիական հայրենիքի երկու ամենակարեւոր աթոռները կը գրաւեն երկու հայրենասէր և անձնուէր Սիւրիացիներ»։

Վերջը բեմ եկաւ Հալէպի երեսփոխան Շաքիր Նէյազէթ պէյ և հռետորական չեշտերով երկար ճառ մը խօսելով չնորհաւորեց նորընտիր նախագահը և վերջացուց իր խօսքերը չեշտելով. «Ես Հալէպցի կամ Դամասկոսցի չկայ, Զէզիրէյի կամ Անտիոքցի չկայ, բոլորս ալ Սիւրիացիներ ենք և մեր հայրենիքը մէկ է. պէտք է աշխատինք բոլորս ալ այդ հայրենիքի զարգացման և բարգաւաճման համար»։

Որոտընդոստ ծափեր յայտրկեցին Շաքիր Նէյազէթ պէյի խօսքերուն։

Բեմ եկաւ նորընտիր նախագահը և կարդալէ վերջ գրաւոր ճառ մը, որով չնորհակալութիւն կը յայտնէր ժողովականներուն իրեն հանդէպ ցոյց տրուած վստահութեան համար, կատարեց երդման արարողութիւնը, հաւատարիմ մնալու համար Սիւրիական Սահմանադրութեան։ Անկէ վերջ քաղուեցաւ հանրապետութեան նախագահին յատկացուած օթեակը, ուր ընդունեց երեսփոխաններու և կառավարութեան անդամներու չնորհաւորութիւնները։

Ժողովը վերջացած էր։ Դուրսը զինուորական ուժեր ի պատիւ էին։ Զինուորներու ջոկատ մը պատրաստ կ'սպասէր հանրապետութեան նախագահին յատկացուած [illegible]ինքնաշարժի երկու կողքերը։ Մուտքերամ ժողովուրդը ճամբուերկու եզերքները գրաւած էր։ Զինուորական պատիւներով ինքնաշարժ առաջնորդուեցաւ Ն. Վսեմութիւնը և մեկնեցաւ ծափերու տեղատարափին տակ։

Կէս օրէ վերջ նորընտիր նախագահը չնորհաւորութիւններ ընդունեց իր բնակարանին մէջ։ Ժամը 1ին, Ն. Վ. Սուպհի պէյ Պէրէքէթ այցելեց Մուհամէտ Ալի պէյ Ապիտի և սիրալիր տեսակցութիւն մը ունեցաւ անոր հետ։ Երեկոյեան, հանրապետութեան նախագահը պաղոգ Վիքթորիայի մէջ փոխադարձ այցելութիւն տուած Սուպհի Պէյ Պէրէքէթի։

ՔՐՈՆԻԿ

ՎԱԽԸ

Վախերու հազարաւոր տեսակները կան, հազար տեսակ պատճառներէ ու պատահարներէ ծնած։ Վախը, զոր այսօր նկատի կ'ունենանք, ամուսնութենէ վախն է յատկապէս։

Բնութիւնը իր նպատակը կը հետապնդէ. անոր գործը տեսակին մչտենջենաւորումն է։ Ան չատ քիչ կը հետաքրքրուի տեսակին ազնուացումով. եւ եթէ ազնուացումը ընտրութեան (selection) արդիւնք է, անասուններէն չատեր բնական հակում մ'ունին ամուսինները ընտրելու իրենց հակումներուն մէջ։ Ֆիզիքական ոյժն ու գեղեցկութիւնը մեծ դեր կը խաղայ սրտութեան մէջ։ Չհեղու պատճառութիւն տալու համար։ Էգ թռչուններ իրենց արուները կ'ընտրեն անոնց ձայնին և փետուրներու գեղեցկութեան նախապատուութիւն տալով։ Վայրի անասուններ՝ կը նախընտրեն արուին վրայ բաչերու գեղեցկութիւնը և անոնց մարմնական ուժը։ Եւ բնութիւնը, կանխահոգ մարդու մը պէս, կենդանական աշխարհին մէջ արուներուն առած է գեղեցկութիւն, ուժ, ձայն։ Աքաղաղ մը աւելի ձայնող է, գեղեցիկ և ուժեղ, քան հաւ մը, արու ագիւծ մը աւելի գեղեցիկ է գեղափայլ և ուժեղ քան էգ առիւծ մը, և այսպէս չարունակաբար։ Եւ եթէ քաղաքակիրթ մարդկութիւնը գեղեցիկ սեռ անուանը կուտայ իգական սեռին, ըրածը պարզ compliment մրն է, քաղաքավարական կնազեցարութիւն մը միայն, որովհետև բնութիւնը բացառութիւն չընդունիր, և մարդկութիւնն է, որ իր կնազեցարութիւնը արդարացնելու համար, աշխատեր է սրբագրել բնութիւնը, դարերու ընթացքին, եւ արուեստական միջոցներով չնաչատեր է ստեղծել կնոջական գեղեցկութիւն մը։

Մարդերէ չափազանց մեծ թիւ մը կ'ամուսնանայ բնազդաբար, տեսակին չարունակութեանը համար։ Գիւղացիներէ չատեր կ'ամուսնանան աշխատող բազուկ աւելցնելու համար տունին մէջ։ Հին աշխարհի մէջ, երբ տունին օճախը վառուեցաւ ընտանիքի աստուծոյն պաշտամունքին համար, ամուսնութիւնը բնութենական պարտադրութիւն մը ըլլալով հանդերձ, եղաւ նաև տեսակ մը կրօնական պարտականութիւն, տեսրունդներու ծնունդով վառ պահելու համար չարունակ տունին օճախը, եւ ընտանեկան աստուծոյն պաշտամունքը։ Այնպէս որ ընտանիքին հայրը գոհունակութեամբ կը մեռնէր, երբ տեսնէր, թէ իր տունին օճախին և ընտանեկան աստուծոյն պաշտամունքին չարունակութեան համար տերունդ մը կը թողուր իր եաևէն։ Փոսկոլոս այն առենները անժառանգ մեռնող հայրերուն համար էր, որ իր «Գերեզմաններու Տաղ»ին մէջ կը գրէր.

«Սիրոյ ժառանգ չր թողուցող մարդն է միայն, որ չկրնար ժպթիլ իր գերազանցեն»։

Հիմա ո՛չ տունի օճախ ունինք և ո՛չ ալ ընտանիքի աստուած։ Քրէմիւը օճախին տեղն է բռնած, և դրամը ընտանեկան աստուծոյն տեղը։ Եւ որովհետև արդի քաղաքակրթութեան պահանջներուն հետ անհաչտ կը մնայ, գիւղական ըմբռնումով ամուսնութիւնով, տունին մէջ աճապատող և հետևաբար արտադրող բազուկ աւելցնելու կերպը, ժամդիկ դրամագիտի մեծոտն են տեղծեր, այդ պակասը լրացնելու համար։ Այնպէս որ այսօրուայ կինը իր դրամագիտով իր հետ բերած կ'ըլլայ ապագային հաւանական չահիքը, աւելի դրական կերպով և կանխիկ եւ գերծ կը մնայ գերիի պէս աչխատելու հալկադրանքէն, որովհետև Արեւելքի մէջ, ու մանաւանդ Սիւրիական և Արաբական երկիրներու մէջ, կիները «գերիներ» կամ «բանտարկեալներ» նկատուած էին։

Բայց հակառակ դրամագիտին, հակառակ սիրոյն միութիւններու, նոր ընտանեկան երջանկութեան դուռերը՝ իրաւաբարդութեան մէջ կայուն կը մնայ ամուսնութենէն վախը։ Այդ վախը սիմպազգային է, ու աչխարհաքաղաքացի։ Եւ ուր որ դառնաք, բաւական է որ մարտերմիկ չփուշ մը ունենաք ոևէ ամուսրի մը հետ, հոգեբանական պզտիկ վերլուծումէ մը վերջ պիտի հաւտոզուիք, թէ ամուսնութենէ վախ հոգիներու մէջ արմատ ձգած է։ Ուրկէ՞ այդ վախ։ Գէչ և անյարմար ամուսնութիւններու չաճախութիւնը պատճառներէն մին է այդ վախին։ Փուչկնի եօթը խորհուրդներ նկարին առջև, քննադատ մը քննադատելի չատ մը կէտեր գտաւ. Ամուսնութեան խորհուրդին մէջ, և ըսաւ. «Կը տեսնեմ, թէ ան դժուար է ցոյն իսկ ճկարի մէջ լաւ ամուսնութիւն մը ընելը»։

Ընկերաբանական ուսումնասիրութիւնը հաւանաբար մեզի պիտի մատնանչէ հետևեալ պարագաները, որոնց ծնունդը ըլլալ կը թուի այդ ամուսնութենէ վախը։ Ոմանք ինքզինքին տրկար կը զգան այն նիւթական ու բարոյական պատասխանատուութիւններուն համար, զոր ամուսնութիւնը մը կը պարտադրէ ամուսնացողին։ Ասոնք կը վախնան ամուսնութենէ։ Ուրիշներ ամուսնական մարգէն դուրս վաճառքի հանուած կանացի հաճոյքներ աւանդ պատասխատուութեան վայելներ նախամեծար կը սեպեն ամուսնութենէն, ուրկէ կը վախնան։ Ոմանք ընտանեկան անհատատարմութիւնները աչքի առջեւ ունենալով, կը վախնան ամուսնութենէ, խորհելով, թէ իրենց ընտանեկան պահուն ալ կրնայ օր մը վաճառքի կամ ժառանգութեան առարկայ դառնալ։ Ուրիշներ վերջապէս, նկարագրի, խառնուածքի, բնաւորութեան չափազանց կենսական հարցը նկատի կ'առնուն, և կը վախնան ամուսնութենէ, աչքի առջեւ ունենալով նկարագրի. խառնուածքի ու բնաւորութեան անյարմարութենէն ծագելիք ընտանեկան քայքայումները։ և ինչ յուսահատական վիճակ ամուսնութենէ այդ վախը...։ Կարելի՞ է արդեօք ժէյաեղէն վերցնել պատճառները այս վախին, կարելի՞ է փակել աժան ու անպատասխատու հաճոյքին խանութները, հանրատուները, արգիլել ընտանեկան անհատատարմութիւնը գոյացում որ ո՛չ ոուսներ և ա՛չ ալ ուրիշ որեւէ մեծ ազգութիւն մը տիրապետէ նեղուցներուն։ Հնդկաստանի փրկութիւնը եւ Արեւելքի կացութիւնը կ'ապահովէր Անգլիոյ միացումը այս գաղափարին։ Նոյն իսկ Մրիմի պատերազմին պէտք եղած էր որ Անգլիա ի նպաստ Թուրքիոյ զէնքի փարի։

Այս սկզբունքը հաստատեցաւ Մքրիմի պատերազմին վերջը կնքուած Բարիզի դաշնագրով և Թուրքիոյ հետ խաղաղութեան վիճակի մէջ գտնուող պետութեանց մասնաւորապէս արգիլեցաւ նեղուցները։

22 տարի վերջ, ռուսերուն նեղուցներու վրայ յարձակումի վախը՝ եւրոպական պետութիւնները մղած էր բարեփոխելու ռուսական Թուրք պատերազմէն վերջը երկու երկիրներու միջև կնքուած Սան Սթէֆանոյի դաշնագիրը, որուն մէջ պայման դրուած էր պուլկար մեծ ժողովուրդի մը ստեղծումը։ Այս պայմանները՝ Ռուսիոյ նեղուցները իջնելու հանգամանքները ծնունդ կուտային։ Այս վախով՝ Պէրլինի դաշնագրէն ջնջուեցաւ Սան Սթէֆանոյի դաշնագիրն ալ յօդուածը։ Պէրլինի համաժողովին մէջ ալ չեչուեցաւ դարձեալ Թուրքիան վիճակի մէջ գտնուի, օտար մարտանաւերը չպիտի կրնան նեղուցներէն ներս մտնել։

Մինչև 1914, այս սկզբունքը չխանգարուեցաւ։ Խաղաղութեան ժամանակ, Սուլթանին արտօնութեամբ, օտար մարտանաւերը կրնային այցելել Պոլիս։ Սակայն պատերազմի մը պարագային՝ որչափ առեն որ չէզոք մնար, Թուրքիա արտօնուած էր արգիլել օտար մարտանաւերու նեղուցներէն անցքը և առանց արտօնութեան ժամնելով, նեղուցներու մէջ 21 ժամէ աւելի մնացող նաւերը վար դնելու։ Դաշնագրին մէջ պայման մը չի կար առևտրական նաւերուն համար։ Ցորչափ խաղաղութեան վիճակը չարունակուէր՝ օտար առևտր. նաւերը պիտի կրնային ազատօրէն անցնիլ նեղուցներէն։

Հետևաբար, Թուրքիա՝ մինչև 1914 իր Պոլսոյ ամբ մնալը կը պարտի եւրոպական պետութեանց չահերուն միջնեւորող հակամարտութեանց։ Իր աչխարհագրական դիրքին բերումով, Թուրքիա կը յաջողէր եւրոպական պետութեանց հանդէպ հաւասարակչիռ քաղաքականութիւն մը հետապնդել եւ նեղուցներուն համար այ ասկէ աւելի լաւ լուծումի եղանակ մը չէր կրնար գտնուիլ։

Խրիմի պատերազմին մէջ Անգլիացոց իրենց չահերուն համաձայն ըրած օգնութիւնը՝ չատ գոհ ձգած էր Թուրքերը և այս բանը պատճառ եղած էր որ 40 տարիի չափ չարունակուի անգլիական ազդեցութիւնը Թուրքիոյ մէջ։ Ուրուհետև, Թուրքերը թէև գժուար կը հաւատան, սակայն երբ անգամ մը հաւատան, վստահութիւն ունենան, այլևս դիւրաչ չեն փոխեր իրենց համոզումը։

Անգլիոյ քաղաքականութիւնը ե. գիպտոսի, Պարսկաստանի, Մակեդոնիոյ ու Կրետէի մէջ, հակառակ էր Ըրքական չահերու։ Անգլ. Թերթերը չարունակ Թուրքերու դէմ հրատարակութիւններ կ'ելլէին։ Ասով մէկ տեղ, Թուրքերը երկար տարիներ չդադրեցան Անգլիացիները իրր աւանդական բարեկամ համարելէ։ Գիտնալով որ չպիտի կրնան իրենք իրենց գլուխն բան մը ընել՝ ռուսական յարձակումի մը դէմ անգլիական աջակութեան կը վստահէին։ Սակայն, քսաներորդ դարու սկիզբը այս վստահութիւնը կորսուիլ սկսաւ։

1907ի անգլիապարսիկ համաձայնագիրը Թուրքերուն ներչնչեց ուրիշ օգնական փնտռելու պէտք, Ջարին ցանկութեանց զոհ երթալէ ազատելու համար։ Գերմանիա ի վաղուց ասի կ'սպասէր այս կացութեան ծագումին։

Գերմանացիք չքաչտեցան Թուրքերու կասկածները ամրապնդելիք միջոցներու դիմելէ։ Մինչև 1875. գերմանները անտարբեր էին Թուրքիոյ գործերուն հանդէպ։ Ասկէ ետք ալ, Գերմանիա՝ Ֆրանսան քիչ մըն ալ ճնշելու նպատակով, ուզեր նաև հաւանիլ որ Ռուսիա գոհացում տայ Պոլիսը գրաւելու իր ցանկութեանց, պատերազմի միջոցին իրեն գործելու ազատութիւն արտելու պայմանով։

Սակայն՝ իր այս առաջարկին մեր ժամելուն վրայ, Գերմանիա ըմբռնեց որ ընդարձակուելու համար ոչ թէ պատերազմի դիմելու, այլ դէպի Արեւելք դառնալ է և առաջին անգամ կարևորութիւն ընծայել սկսաւ Պոլսոյ, մինչեւ Պարսկական Ծոց ընդարձակուելու փափաքով։ Եւ այն առենէն ի վեր, սկսաւ կանոնաւորաբար աչխատիլ Արեւելքի մէջ Անգլիոյ ատնեցած ազդեցութիւնը կտրելու։

Այն միջոցներուն երբ ամբողջ աչխարհ կրակ կը ժայթքէր Թուրքերուն դէմ, գերմանները ձայներնին անգամ չէին հաներ։ Գերմանիա ապաներ դրկեց Թուրքիա Թուրք բանակը բաղկարգելու համար։ Ռուսիոյ նեղուցները իջնելու հաւանականութեան ծնունդ կուտային։ Այս վախով՝ Պէրլինի դաշնագրէն ջնջուեցաւ Սան Սթէֆանոյի դաշնագրէն պզտիկ յօդուածը։ Պէրլինի համաժողովին մէջ ալ չեչուեցաւ դարձեալ Թուրքիան վիճակի մէջ գտնուի, օտար մարտանաւերը չպիտի կրնան նեղուցներէն ներս մտնել։

Մինչև 1914, այս սկզբունքը չխանգարուեցաւ։ Խաղաղութեան ժամանակ, Սուլթանին արտօնութեամբ, օտար մարտանաւերը կրնային այցելել Պոլիս։ Սակայն պատերազմի մը պարագային՝ որչափ առեն որ չէզոք մնար, Թուրքիա արտօնուած էր արգիլել օտար մարտանաւերու նեղուցներէն անցքը և առանց արտօնութեան ժամնելով, նեղուցներու մէջ 21 ժամէ աւելի մնացող նաւերը վար դնելու։ Դաշնագրին մէջ պայման մը չի կար առևտրական նաւերուն համար։ Ցորչափ խաղաղութեան վիճակը չարունակուէր՝ օտար առևտր. նաւերը պիտի կրնային ազատօրէն անցնիլ նեղուցներէն։

Հետևաբար, Թուրքիա՝ մինչև 1914 իր Պոլսոյ ամբ մնալը կը պարտի եւրոպական պետութեանց չահերուն միջնեւորող հակամարտութեանց։ Իր աչխարհագրական դիրքին բերումով, Թուրքիա կը յաջողէր եւրոպական պետութեանց հանդէպ հաւասարակչիռ քաղաքականութիւն մը հետապնդել եւ նեղուցներուն համար այ ասկէ աւելի լաւ լուծումի եղանակ մը չէր կրնար գտնուիլ։

Խրիմի պատերազմին մէջ Անգլիացոց իրենց չահերուն համաձայն ըրած օգնութիւնը՝ չատ գոհ ձգած էր Թուրքերը և այս բանը պատճառ եղած էր որ 40 տարիի չափ չարունակուի անգլիական ազդեցութիւնը Թուրքիոյ մէջ։ Ուրուհետև, Թուրքերը թէև գժուար կը հաւատան, սակայն երբ անգամ մը հաւատան, վստահութիւն ունենան, այլևս դիւրաչ չեն փոխեր իրենց համոզումը։

Անգլիոյ քաղաքականութիւնը Եգիպտոսի, Պարսկաստանի, Մակեդոնիոյ ու Կրետէի մէջ, հակառակ էր Ըրքական չահերու։ Անգլ. Թերթերը չարունակ Թուրքերու դէմ հրատարակութիւններ կ'ելլէին։ Ասով մէկ տեղ, Թուրքերը երկար տարիներ չդադրեցան Անգլիացիները իրր աւանդական բարեկամ համարելէ։ Գիտնալով որ չպիտի կրնան իրենք իրենց գլուխն բան մը ընել՝ ռուսական յարձակումի մը դէմ անգլիական աջակութեան կը վստահէին։ Սակայն, քսաներորդ դարու սկիզբը այս վստահութիւնը կորսուիլ սկսաւ։

1907ի անգլիապարսիկ համաձայնագիրը Թուրքերուն ներչնչեց ուրիշ օգնական փնտռելու պէտք, Ջարին ցանկութեանց զոհ երթալէ ազատելու համար։ Գերմանիա ի վաղուց ասի կ'սպասէր այս կացութեան ծագումին։

Գերմանացիք չքաչտեցան Թուրքերու կասկածները ամրապնդելիք միջոցներու դիմելէ։ Մինչև 1875. գերմանները անտարբեր էին Թուրքիոյ գործերուն հանդէպ։ Ասկէ ետք ալ, Գերմանիա՝ Ֆրանսան քիչ մըն ալ ճնշելու նպատակով, ուզեր նաև հաւանիլ որ Ռուսիա գոհացում տայ Պոլիսը գրաւելու իր ցանկութեանց, պատերազմի միջոցին իրեն գործելու ազատութիւն արտելու պայմանով։

Սակայն՝ իր այս առաջարկին մեր ժամելուն վրայ, Գերմանիա ըմբռնեց որ ընդարձակուելու համար ոչ թէ պատերազմի դիմելու, այլ դէպի Արեւելք դառնալ է և առաջին անգամ կարևորութիւն ընծայել սկսաւ Պոլսոյ, մինչեւ Պարսկական Ծոց ընդարձակուելու փափաքով։ Եւ այն առենէն ի վեր, սկսաւ կանոնաւորաբար աչխատիլ Արեւելքի մէջ Անգլիոյ ատնեցած ազդեցութիւնը կտրելու։

Այն միջոցներուն երբ ամբողջ աչխարհ կրակ կը ժայթքէր Թուրքերուն դէմ, գերմանները ձայներնին անգամ չէին հաներ։ Գերմանիա ապաներ դրկեց Թուրքիա Թուրք բանակը բաղկարգելու համար։

ՏԱՐՏԱՆԷԼԻ ՊԱՏԵՐԱԶՄԸ

Ինչպես գրած եիմ, անգլ. կառավարութիւնը վերջերս գիրք մը հրատարակեց «Տարտանելի Պատերազմը» անունով եւ որուն օրինակ մ'ալ դրկեց Մ. Քէմալ փաչային, իր Պոլսոյ դեսպանին միջոցաւ։ Իր կարեւորութեան համար, կրնկրկնեմ անկէ հրատարակել մասեր.

Ջոր. Ճսբինալ Օկլանճր, գիրքին հեղինակը կը կրէ իր նախաբանին մէջ. Համաչխարհային պատերազմի մէջ ընթերցողներուն համար յուզական և հետաքրքրական, իսկ գինուորներու և պետական անձերու համար օրինակելի դէպքեր պարունակող ոչ մէկ էջ կայ, որքան անգլիացւոց կատարած ճիգը նեղուցներէն անցնելու համար։ Այս պատերազմը զէնքի կոիւներուն է'ն պատմական և է'ն ազնուականներէն մէկն է։ Նթէ յայողութեամբ պահպանէր, կարևոր և վճռական օդուտներ պիտի ապահովէին։

Եթէ յայողեցաւ պատճառը այն էր որ զանց առնուեցան պատերազմական աւանդական կանոնները։ Այս պատերազմին մէջ, պատերազմի մասնակցողներուն բոլորը, Թուրք, Անգլիացի, Աւստրալիացի, Ֆրանսացի և կամ նոր Զէլանտացի մարդկային ուժին ամենաբարձր աստիճանին հասնող դիւցազնութիւններ ցոյց տուին։ Այս պատերազմը միա՛կ գեաինը եղաւ ուր հաւաքաբար կռուեցան ծովային և ցամաքային ուժերը։ Պատմութեան մէջ ալ բաց նեղուցի մը քնդանօթներով և թելերով պաշտպանութեան միակ օրինակն է։

Ջորֆ ցամաք հանելէ առաջ.— «Պոլիսը ո՞վ պիտի առնէ».

Շարունակ այս հարցումը կը կազմէր խնդրոյն հոգին, 1808ին Նաբոլէոն Բոնապարտ կրկին դեսպանին սապէս կը գրէր.

Ֆրանս. Նաւատորմը նախ քան 2 ու կէս տարի Թրաֆալկարի մէջ փճացուած էր։ Նաբոլէոն Ռուսերուն Միյերկրականեան գործունէութենէն կը ջղայնանար և կ'ըսէր.— Եթէ Ռուսերը նեղուցներուն տիրապետեն, Թուլօնի, Նաբոլիի և Գօրֆուի դուռներուն պիտի մօտենան։

Թուրք կայսրութեան անկումի եզրը հասնիլը հարկադրած էր եւրոպայի պետական անձերը նեղուցներու տիրապետութեան խնդրով զբաղելու տակաւին 100 տարի առաջ։ կամաց կամաց, եւրոպայի մայրաքաղաքներուն մէջ ամբաձնուիլն գոյացաւ որ ո՛չ ոուսներ և ա՛չ ալ ուրիշ որեւէ մեծ ազգութիւն մը տիրապետէ նեղուցներուն։ Հնդկաստանի փրկութիւնը եւ Արեւելքի կացութիւնը կ'ապահովէր Անգլիոյ միացումը այս գաղափարին։ Նոյն իսկ Մրիմի պատերազմին պէտք եղած էր որ Անգլիա ի նպաստ Թուրքիոյ զէնքի փարի։

Այս սկզբունքը հաստատեցաւ Մքրիմի պատերազմին վերջը կնքուած Բարիզի դաշնագրով և Թուրքիոյ հետ խաղաղութեան վիճակի մէջ գտնուող պետութեանց մասնաւորապէս արգիլեցաւ նեղուցները։

22 տարի վերջ, ռուսերուն նեղուցներու վրայ յարձակումի վախը՝ եւրոպական պետութիւնները մղած էր բարեփոխելու ռուսական Թուրք պատերազմէն վերջը երկու երկիրներու միջև կնքուած Սան Սթէֆանոյի դաշնագիրը, որուն մէջ պայման դրուած էր պուլկար մեծ ժողովուրդի մը ստեղծումը։ Այս պայմանները՝ Ռուսիոյ նեղուցները իջնելու հանգամանքները ծնունդ կուտային։ Այս վախով՝ Պէրլինի դաշնագրէն ջնջուեցաւ Սան Սթէֆանոյի դաշնագրէն պզտիկ յօդուածը։ Պէրլինի համաժողովին մէջ ալ չեչուեցաւ դարձեալ Թուրքիան վիճակի մէջ գտնուի, օտար մարտանաւերը չպիտի կրնան նեղուցներէն ներս մտնել։

Մինչև 1914, այս սկզբունքը չխանգարուեցաւ։ Խաղաղութեան ժամանակ, Սուլթանին արտօնութեամբ, օտար մարտանաւերը կրնային այցելել Պոլիս։ Սակայն պատերազմի մը պարագային՝ որչափ առեն որ չէզոք մնար, Թուրքիա արտօնուած էր արգիլել օտար մարտանաւերու նեղուցներէն անցքը և առանց արտօնութեան ժամնելով, նեղուցներու մէջ 21 ժամէ աւելի մնացող նաւերը վար դնելու։ Դաշնագրին մէջ պայման մը չի կար առևտրական նաւերուն համար։ Ցորչափ խաղաղութեան վիճակը չարունակուէր՝ օտար առևտր. նաւերը պիտի կրնային ազատօրէն անցնիլ նեղուցներէն։

Հետևաբար, Թուրքիա՝ մինչև 1914 իր Պոլսոյ ամբ մնալը կը պարտի եւրոպական պետութեանց չահերուն միջնեւորող հակամարտութեանց։ Իր աչխարհագրական դիրքին բերումով, Թուրքիա կը յաջողէր եւրոպական պետութեանց հանդէպ հաւասարակչիռ քաղաքականութիւն մը հետապնդել եւ նեղուցներուն համար այ ասկէ աւելի լաւ լուծումի եղանակ մը չէր կրնար գտնուիլ։

Խրիմի պատերազմին մէջ Անգլիացոց իրենց չահերուն համաձայն ըրած օգնութիւնը՝ չատ գոհ ձգած էր Թուրքերը և այս բանը պատճառ եղած էր որ 40 տարիի չափ չարունակուի անգլիական ազդեցութիւնը Թուրքիոյ մէջ։ Ուրուհետև, Թուրքերը թէև գժուար կը հաւատան, սակայն երբ անգամ մը հաւատան, վստահութիւն ունենան, այլևս դիւրաչ չեն փոխեր իրենց համոզումը։

Անգլիոյ քաղաքականութիւնը Եգիպտոսի, Պարսկաստանի, Մակեդոնիոյ ու Կրետէի մէջ, հակառակ էր Ըրքական չահերու։ Անգլ. Թերթերը չարունակ Թուրքերու դէմ հրատարակութիւններ կ'ելլէին։ Ասով մէկ տեղ, Թուրքերը երկար տարիներ չդադրեցան Անգլիացիները իրր աւանդական բարեկամ համարելէ։ Գիտնալով որ չպիտի կրնան իրենք իրենց գլուխն բան մը ընել՝ ռուսական յարձակումի մը դէմ անգլիական աջակութեան կը վստահէին։ Սակայն, քսաներորդ դարու սկիզբը այս վստահութիւնը կորսուիլ սկսաւ։

1907ի անգլիապարսիկ համաձայնագիրը Թուրքերուն ներչնչեց ուրիշ օգնական փնտռելու պէտք, Ջարին ցանկութեանց զոհ երթալէ ազատելու համար։ Գերմանիա ի վաղուց ասի կ'սպասէր այս կացութեան ծագումին։

Գերմանացիք չքաչտեցան Թուրքերու կասկածները ամրապնդելիք միջոցներու դիմելէ։ Մինչև 1875. գերմանները անտարբեր էին Թուրքիոյ գործերուն հանդէպ։ Ասկէ ետք ալ, Գերմանիա՝ Ֆրանսան քիչ մըն ալ ճնշելու նպատակով, ուզեր նաև հաւանիլ որ Ռուսիա գոհացում տայ Պոլիսը գրաւելու իր ցանկութեանց, պատերազմի միջոցին իրեն գործելու ազատութիւն արտելու պայմանով։

Սակայն՝ իր այս առաջարկին մեր ժամելուն վրայ, Գերմանիա ըմբռնեց որ ընդարձակուելու համար ոչ թէ պատերազմի դիմելու, այլ դէպի Արեւելք դառնալ է և առաջին անգամ կարևորութիւն ընծայել սկսաւ Պոլսոյ, մինչեւ Պարսկական Ծոց ընդարձակուելու փափաքով։ Եւ այն առենէն ի վեր, սկսաւ կանոնաւորաբար աչխատիլ Արեւելքի մէջ Անգլիոյ ատնեցած ազդեցութիւնը կտրելու։

Այն միջոցներուն երբ ամբողջ աչխարհ կրակ կը ժայթքէր Թուրքերուն դէմ, գերմանները ձայներնին անգամ չէին հաներ։ Գերմանիա ապաներ դրկեց Թուրքիա Թուրք բանակը բաղկարգելու համար։

ԱՂԷՏԱԼԻ ՀԵՂԵՂ ԹԻՖԼԻՍԻ ՇՈՒՐՋԸ

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ԲԱԶՄԱԹԻՒ ԿՈՐՈՒՍՏՆԵՐ

«Հորդային Հայաստանի Մայիս 19ի թիւին մէջ կը կարդանք Թիֆլիսէն, Մայիս 17ին դրկուած հետևեալ հեռագիրը.—

«Մայիս 15ի երեկոյեան, Թիֆլիս—Սթեփանիւոի չրջանին մէջ սեղի ունեցաւ ուժեղ հեղեղ, որ մեծ չափով վնասեց Դիդուբէ—Ավաղայի միջև գտնուղ կայարչին։

«Կարէլի կայարանին մէջ Ռուսի ուժեղ հոսանքը, քանդ տարած է ճամբորդներով լեցուն կառախումբը։

«Ձնամբորդներուն մէկ մասը մեռած է, և փիչեր միայն ողջ մնացած են։ Առնք ալ փրկուած են գետի ծանծաղուտներուն չնորհիւ։

«Հղէտին վայրը մեկնեցան համապատասխան մարմիններու ներկայացուցիչները։»

ԹԻՒՐՔԻՈՅ ՄԷՋ

ՕՏԱՐԱԿՊԱՏԱԿՆԵՐՈՒՆ

ԱՐԳԻԼՈՒԱԾ ԱՐՀԵՍՏՆԵՐԸ

Պոլսոյ թերթերուն մէջ կը կարդանք. Ազգ. Մեծ Ժողովը վաերացուց պատրաստած արհեստից օրէնքը։ Այս առթիւ ներքին գործավար Շիւքրիւ Գայա պէյ բացատրելէ եաքը թէ նոր օրէնքը միջազգային օրինաց դէմ չէ և ամէն ազատ երկիր կը գործադրէ իր հպատակներուն սեփականացնելով զանազան արհեստներ։ Նախապէս հանրային ծառայութիւն նկատուող այսպիսի արհեստներու սեփականացուելուն քաքիւիլասիօնները արգելք եղած էին։ Մենք այս իրաւունքին մեծ չահեցանք Լօզանի մէջ։ Եւ Լօզանի դաշնագրով կարգ մը արհեստներ և ասպարէզներ Թուրք հայրենակիցներուն սեփականացուցինք։ Այս նոր օրէնքը ոչ ոքի անձին արհեստին դէմ յարձակում պէտք չէ նկատուի։

Մեծ ժողովը նոր օրէնքին տրամադրութիւնները քննած և վաերացուցած է։ Ըստ օրէնքին, տարև յիշատակուած արհեստները կրնան ի գործ դնել միմիայն Թրքահպատակները.—

Շրջուն վաճառորդ, նաւագածու, լուսանկարիչ, սափրիչ, գրաչար, զգեստավաճառ, գլխարկավաճառ, կօշկակար, սակարանի գործակալ, մեծնչնորհներու վարչութեանց արտադրութիւններու վաճառուժ, գրօսաշրջիկներուն թարգմանիչ և առաջնորդ, երկաթեղէնի և փայտեղէնի չինութեանց գործատուութիւն, փոխագրական, ջուրի եւ լուսաւորութեան սպասարկութեանց մէջ բանուոր, բեռնակրութիւն, չօֆէօռ և օգնական, ընդհ. կերպով գործատուութիւն, հաստատութեանց, ընկերութեանց, պանդոկներու, խաներու, աթարթմաններու պահպանութիւն, դրան պահպանութիւն, սեղնեկապանութիւն, սրճարաններու, պարասրահներու և պառերու մէջ սպասարկութիւն, ինչպէս նաև անասնարուժութիւն և քիմիագիտութիւն։

Իսկ առոքն նչանակուած արհեստներ օտարականներու կողմէ կրնան ի գործ գրուիլ միմիայն գործավարներու որոչմամբ արուած արտօնագրով.

Օդանաւային մեքենավարութիւն և նաւուղիղներ, ինչպէս նաև երկրին ոեւէ մէկ կողմը կատարուած չինութեան և կամ զեռեզման մէջ աչխատողներ։

Այն օտարհպատակները որոնք վերոյիչեալ արհեստներով կ'զբաղին, պարտաւոր են օրէնքին հրատարակութեան քուականէն մինչև վեց ամիս Թողուլ իրենց պաշտօնները։

ՍՊԱՆԴԱՆՈՑԸ...

Ոչ մէկ պետութիւն «օրինական» ճանապարհով այնճան մարդ չի սպանցներ որճան Ռուսաստան։

Մոսկուայի պատճառական վիճակագրութեամբ, 1924ին գնդակահարուած են 1804 հոգի (նոյն քուականին, միայն Վրաստանի մէջ, ապստամբութեան օրջանին գնդակահարուած են աւելի քան 4,000 հոգի)։

1925ի առաջին երեք ամիսներուն գնդակահարուածներուն քիւր եղած է 275։

1926ին այս քիւր բարձրացած է 000։

1927ի եւ 1928ի քիւերը պետութեան կողմէ հրապարակուած չեն։

1929ին, միայն Հոկտեմբերին մինչեւ 15 Նոյեմբեր, այսինքն 11 | 2 ամսուան ընթացքին, գնդակահարուածներու քիւր, պատճառական տեղեկագրութեամբ, բարձրացած է 500ի։

1930ին, ներկին խռովութեանց հետեւանքով այս քիւր հասած է հազարներու։

Ախտրականներու քիւր Ռուսիոյ մէջ կը հասնի 100,000ի։

Ու դեռ կը պակսի հաշիւր անպատճառ գնդակահարութեանց...

ՆՈՒԻՐԱՏՈՒԹԻՒՆ

Գ. Ղ. Մ. Ո. միսխան մասագրու ոչխարի 500 ս. դ. կը ճուիրէ Մամըլթէյնի ազգային բուժարանին։

Սամսոյ խմբագրութենէն։

ԱՄԱՎԵՐՋԻ ՀԱՆԴԷՍ

Ս. Նշան Ազգային Ներսես Վարժարանի ամավերջի հանդէսը տեղի պիտի ունենայ 20 Ճուլիս 1932, կիրակի առաւօտ ժամը ճիշդ 9.30ին Թատրոն Բէյօղլուի մէջ։

Կը ներկայացուի քաղերախաղ մը. կ'ըլլան Հայկական եւ Եւրոպական պարեր, երգ, նուագ, ուղերձ եւ վկայականներու բաժխումը։

ԳՐԱՏՈՒՆ «ԼՈՒՅՍ»

Ի գիտութիւն կը հաղորդուի թէ «ԼՈՒՅՍ» Գրատունը հաստատուած է Rue Maurice Barrès No 13 (Հայ Բողոքականաց Ժողովարարին մօտ)։

Հին ու նոր հայերէն հրատարակութիւններու ճոխ ու այլազան մթերք։

Շաբաթական վճարումով վարձու գրքեր։ Հայաստան և արտասահման հրատարակուած երաժչտական կտորներ։ Կընդունինք կազմարարական ամէն կարգի գործեր, գրքերու անունը ոսկեթափ։

Հետեւեալ թերթերու հաստավաճառ և բաժանորդագրութեան համար դիմեցէք մեզի։ «Ազդակ», «Ծուսարեր», «Ծառայ», «Հայրենիք» (Աժսագիր և օրաթերթ), «Արեւելք». «Ժամանակ», «Հորիզոն», «Նոր Օր», «Իրաչակ», «Մասիս», «Կաւմոյչ», «Արփի», «Մենք», «Երկունք», «Առաղջ կեանք», «Հայ Մարդիկ», «Այգեստան», «Արձան» «Հայ Վաստակ», և «Հայ Կին»։

Գաւառներէն դիմել՝ HRANT H. ABADJIAN B. P. 879 Beyrouth

«ԱԶԴԱԿ»ի ՊԱՏՄԱԻԱԾՔ

ՀԱՆԴԻՊՈՒՄ ՄԸ

(ՆՈՎԵԼԱ)

Թարգմ. ԱՆԱՀԻՏ ԶԱՐԻՓԵԱՆ

Չեմ գիտեր ինչ տարօրինակ գաղափար մ'անցաւ գլխէս. հերձաւուր մառի, անչատեցի մորթը, ծալեցի ու զայն թխմելով պայուսակիս մէջ, դուրս ելայ. գացի կոպելենները թաղը, ժամայ խաղախորդի մը քով... ահա բոլորը...։

— Ես ձեր դիա՞կը, ո՞ւր մնաց... այդպէ՞ս...

— Օհ, թախտը որ կը ապասէր իրեն, զայն կատր կըսար ըրաւ, չիղ առ չիղ, սկան առ սկան... և աւելին՝ ես ծառայութիւն ժառուցի իրեն։

Գիրքը բացաւ Ռօզինին առջև։

Շառլ Պոտլէռի «Մեղքի Ծաղիկներն էր։ Սկիզբի էջին վրայ Ֆլօշ գրած էր հետևեալ տողերը.

Մորթով թաւիշ՝ հէք մ'աղջկան,
Թերթիկներն այս ծածկուած են,
Ոյդերը... պիղծ՝ անգրաւէն,
Գի՞ւ կրծէին անոր իրան...

Նէ կը հանգչի անձայն, խոհուն
Վրան այս մութ դալակներուն,
Թէ որ կանչես, իսկոյն կուգայ,
Այն որ սիրեա՞ այսպէ՞ս բլլայ...

— Սարսափելի բան է այս, ըսաւ դերասանուհին, թեթև սարսուռ մը զգալով։

— Օ՛ն, ցնցուեցէ՛ք։ Պէտք է ճարել մ'առնէք հանդարտելու համար։ Ես կը պատրաստամ ցայն.

«Ռօ՞զ» մը Ռօզի՛ն.

— «Ռօզ» մը...

Սկսաւ խառնել ըմպելիները։ Դերասանուհին լո՛ւռ կը կենար աչքերը նուաղուն.

— Ի՞նչ բանի վրայ կ'ներազէք Ռօզի՛ն.

—

ՈՒՆԿՐԻՈՆ ՊՏՂՈՒԹԻՒՆ
13 ՅՈՒՆՎԱՐԻ 1932
Ս. Թ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄՆԵՐ ԵՒ ՀՐԱՄԱՆՆԵՐ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՆԱԽԱԳԱՀԻ ՏԵՂԱԿԱԼ

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահ ընկ. Ա. Խանջեանի առողջական վիճակի պատճառով ժամանակաւորապէս կատարելու համար նրա պարտականութիւնները՝ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահի տեղակալ ընկ. Ա. Ղուկասեանին յանձնարարուած է ղեկավարել Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահութիւնը:

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահ՝ Ա. ԽԱՆՋԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան 1931 թուականի դեկտեմբերի 31-ի նիստում ունկնդրելով ընկ. Ա. Խանջեանի հրաժարականի դիմումը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնը որոշում է.

Ընկ. Ա. Խանջեանի հրաժարականի դիմումը բաւարարել:

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահ՝ Ա. ԽԱՆՋԵԱՆ

Քարտուղար՝ Ա. ՀԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան 1931 թուականի դեկտեմբերի 31-ի նիստում ունկնդրելով ընկ. Ա. Ղուկասեանի հրաժարականի դիմումը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնը որոշում է.

Ընկ. Ա. Ղուկասեանի հրաժարականի դիմումը բաւարարել:

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահ՝ Ա. ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Քարտուղար՝ Ա. ՀԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան 1931 թուականի դեկտեմբերի 31-ի նիստում ունկնդրելով ընկ. Ա. Ղուկասեանի առաջարկութիւնը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնը որոշում է.

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահի տեղակալ նշանակել ընկ. Ա. Ղուկասեանին:

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահ՝ Ա. ՂՈՒԿԱՍԵԱՆ

Քարտուղար՝ Ա. ՀԱՐՈՒԹԻՒՆԵԱՆ

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹԵԱՆ ԿԱՌԱՎԱՐՈՒԹԵԱՆ ՈՐՈՇՈՒՄ

Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան 1931 թուականի դեկտեմբերի 31-ի նիստում ունկնդրելով ընկ. Ա. Ղուկասեանի առաջարկութիւնը՝ Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութիւնը որոշում է.

Ընկ. Ա. Ղուկասեանին ազատել Հայաստանի Հանրապետութեան կառավարութեան նախագահի տեղակալի պաշտօնից

ԳՐԱՍԵՐՆԵՐՈՒ ՀԱՄԱՐ

ՍՏԱՑՈՒԱԾ ՆՈՐ ԵՒ ԸՆՏԻՐ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՆԵՐ

«ՆՈՐ ՕՐ» ԳՐԱՏՈՒՆԷՆ

Ցեղափոխականի Մտքերը, Ռ. Միխայէեան	10 Ֆր.
Ենէք եւ Ջալալէդդին, Բաֆֆի	25
Հ. Հ. Մագումն ու զարգացումը, Ալ. Խաչիսեան	40
Գարնանային, Վ. Շուշանեան	40
Իմ Գիրքը, Ա. Աճառոճեան	20
Թափառաշրջիկները, Ռէն	15
Վանի Հերոսամարտը, Օճ. Մխիթարեան	20
Խաչագողի Ճիշատակարանը, Բաֆֆի	25
Աղքատին Գատիւը,	25
Ամիրային Աղջիկը, Ե. Սրմաէոխանգեան	25
Գէնհուր	30
Համելիազարդ կինը	18
Դերասանուհին, Լ. Շանթ	8
Միացեալ եւ Անկախ Հայաստան	6
Դարձ, Լ. Շանթ	8
Բրիշկին գրքէն փրցուած էջեր, Ռ. Սեւակ	10
Մեր Գատասխանը Ց. Քաջազնունիի, Ա. Չիլինկիրեան	8
Անուշ, Ց. Թումանեան	5
Խորհուրդներու Մեհեանը, Ց. Օշական	13
Որդիների Գայքարը Հայրերի Դէմ, Գ. Նժդեհ	10
Թուրքերը եւ Մենք, Նեմեսիս	10
Կարմիր Ժամուց, Ա. Արփիարեան	8
Վոսփորի Գաղտնիքը	30
Թէօֆանօ	25
Ալպօմ (հէքեաթներու), Շ. Նարդունի	5
Դէպի երկիր, Է. Ակնունի	15

Դիմել՝ Գրավաճառ Գ. ՀՐԱՆԴ Ց. ԱԳԱՃԵԱՆԻ, B. P. 879 BEYROUTH

ՊԱՆԴՈՒԿ ԼԻՒՔՍ

ՋՈՀԼԷ

Հայկական ամենաընտրագոյն պանդոկը «ԼԻՒՔՍ»ին Ջահլէի մէջ, ծովակատէս պարտէզով,

ԽԻՍՏ ՕԳՍՏՈՒՆ ՍԵՆԵԱԿՆԵՐ

ՈՐ ԿԸ ԲԱՂԿԱՆԱՑՆ 1. 2. 3. 4, ՄԵՀԱՁԱԿԱԼՆԵՐՒԷ

1. ՀԱՄԵՂ ՁԱՁ, ՄԱՔՈՒՐ ԵՒ ԱՆԹԵՐԻ ՍՊԱՍԱՐԿՈՒԹԻՒՆ.
2. ԳԻՆԵՐԸ ԽԻՍՏ ՁԱՓԱԻՈՐ.
3. ՏՈՒՆ ՓՆՏՈՂՆԵՐՈՒՆ ԱՄԷՆ ԴԻՒՐՈՒԹԻՒՆՆԵՐ.

Տէր եւ Տնօրէն՝ Գ. ԳԱՐՏԻՋԳԱՆԵԱՆ

ՏՕՔԹ. Հ. ԼՈՒՍԻՆԵԱՆ

(ՋԱԼԷՊ)

Նախկին բժիշկ Միջագետքի Զինուորական հիւանդանոցներու եւ մասնագէտ ներքին եւ վարակից հիւանդութիւններու

առագ, արմաւական, խոնամիս դարմանում:

Հիւանդ կ'ընդունի առաւ. ժամը 8—12 եւ 2—6 իր դարմանատան մէջ, Հալէպ Նէյալ թաղ. Կոստանդնի քովերը, բիւր 7

Ընդ. եւ Ուրբաթ օրեր ալքատաց մրի

ԳԱԲՐԻԷԼ Թ. ԹԷՐԶԵԱՆ

(ԵԼԵՔՏՐԱԿԱՆ ՎԱՃԱՌԱՏՈՒՆ)

Հիմնուած 1921 ին Գոլիս-Բերբա

Խիստ դիւրասպէնի պայմաններով կը կատարենք ամէն կարգի էլեքտրական լոյսի գծեփումներ (Intsallation). ինչպէս նաեւ մօթոր եւ ջեներատորներ:

Վաճառատունս կ'սպասնայ նաեւ բոլոր էլեհարգործիքներու ճոռոգումներ: Մասնաւոր պատասխանութիւն բնակարաններու էլեհարա-ճոռոգման: Վաճառատուն Philips եւ Lux էլեհար. լամբերու եւ ամէն տեսակ էլեհարական պիտոյքներու:

Վճարման դիւրութիւններ.

Հասցէ — Վ. Ռիզուէնսի գրասենեակ Գատե. B. P. 491

ՊԱՆԴՈՒԿ ԱՀԱՐՈՆ ՊԻԹԻԱՍ

ՀԻՒՍԻՍՍԱՑԻՆ ՍԻՒՐԻՈՅ ԼԱՒԱԳՈՑՆ ԱՄԱՌԱՆՈՑՆԵՐԷՆ ՁԷՊԷԼ ՄՈՒՍԱՑԻ **ՊԻԹԻԱՍ** ԳԻՒՂԻՆ ՄԷՋ

Նորակառոյց եւ գեղեցիկ շէնք. արդիական կերպով կահաւորուած սենեակներ. ընդարձակ սրահ, քաղնիք, եւրոպական եւ արեւելեան կերակուրներ

ՁԱՓԱՒԻՈՐ ԳԻՆ

ԲԱՑ Է 1932 ՅՈՒԼԻՍ 1ԷՆ ՍԿՍԵԱԼ

Իր աննման տեսարաններով, առատ ջրերով և առողջարար կլիմայով ծանօթ ՊԻԹԻԱՍ գիւղը այս տարի օժտուած է գիւղացնացութեան համար անհրաժեշտ եղող բոլոր յարմարութիւններով:

Ճամբաները նորոգուած են, գիւղին մէջ հաստատուած է թղթատարական ամենօրեայ ծառայութիւն ինչպէս նաև թլեֆոն և հեռագիր:

Պիթիասը ունենալու նաև իր առաջնակարգ պանդոկը, ուր այցելուները պիտի գտնեն Սիւրիոյ և Լիբանանի լաւագոյն ամառանոցներուն յատուկ բոլոր յարմարութիւններն ու հանգստութիւնները:

Տէր և Տնօրէն ԱՀԱՐՈՆ ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ

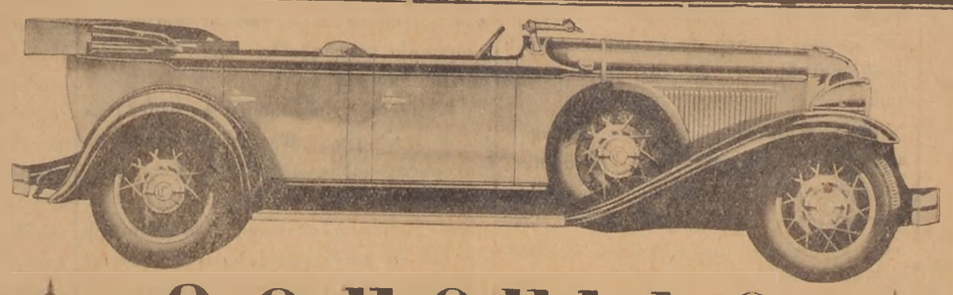

ԳՌԱՅՍԼԵՐ

ՄԵԽԱՆԻԱԿԱՆ ՉԱՓ ԻՆՔՆԱՇԱՐԺԵՐՈՎ ՈՐՈՇՒԱԾ 6-8 ՍԻԼԻՆԴՐ ՈՒԺԵՐ,

ՍՄԵՆՆԱՏՈԿՈՒՆ ԵՒ ԳԵՂԵՑԻԿ ՄԱՐՔԱՆԵՐՆ ԵՆ ՀՐԱՊԱՐԱԿԻ ՎՐԱՑ ԵՒ

ԿԸ ՓՆՏՌՒԻՆ ԱՄԵՆՈՒՐԵՔ:

ԳՌԱՅՍԼԵՐ ինքնաշարժերու մասնաւոր յատկութիւններն են՝ ՏՈԿՈՒՆՈՒԹԻՒՆ, ԳԵՂԵՑԿՈՒԹԻՒՆ, ՁԱՓԱՒՈՐՈՒԹԻՒՆ եւ ՀԱՆԳՍՏԱՒԷՏՈՒԹԻՒՆ, Վճարման դիւրութիւններ կը տրուին.

ԳՌԱՅՍԼԵՐ օթօներու բոլոր կտորները պատրաստ կը գտնուին մեր վաճառատուներուն մէջ, Լիբանանի, Սիւրիոյ և Իրագի ընդհանուր ներկայացուցչութիւն՝

NAAYEM MOTOR IMPORT Co. BEYROUTH B. P. 869, TÉL. 32—29

Հիւս. Սիւրիոյ ներկայացուցիչներ՝ Գ. և Մ. ԱԶԻՐԵԱՆ, B. P. 202, Հալէպ

ՏՕՔԹ. ԳԷՈՐԳ ԿԷՐԿԷՐԵԱՆ

Վկայեալ Lauréat ընկերութ Interne եւ այժմ մեկնում ՄԱՍՆԱԳԷՏ բժիշ Ցրաճնական հիւանդանոցի ԱՋՔԻ, ՔՕԻ, ԿՈՂՈՐԻ, ԱԿԱՆՋԻ և ԳԼԽՈՒ հիւանդութիւններու բաժնին:

Հիւանդ կ'ընդունի կէսօրէ վերջ ժամը 2—6

իր կլինիքին մէջ rue de Damas, No. 15

Հիւանդներ ուղղակի հիւանդանոց կ'ընդունուին իր կողմէ տրուած մուտքի բարօրով:

Աղքատ հիւանդներու ձրի դարմանում, ամէն օր կէսօրէ առաջ ժամ. 10—12, հիւանդանոցի դարմնատան մէջ:

ՏՕՔԹ. Գ. ՏԱՎՈՒՏԼԱՐԵԱՆ

ՄԱՍՆԱԳԷՏ ՆԵՐՔԻՆ ԵՒ ՎԵՆԵՐԱԿԱՆ ՀԻՒԱՆԴՈՒԹԵԱՆՑ

Իր դարմանատունը հաստատած է, ՍԱՍՈՒՆ փողոց, Տօքթ. Եօզպաշեանցի (առամնաբոյժ) դարմանատան կից.

Ընդունելութեան ժամեր՝

կէսօրէ առաջ	ժամը	8—12
» վերջ	»	2—6

Կարի եւ Ձեւագիտութեան Դասընթացք

ՏԻԿԻՆ ՄԱՌԻ ԵՐԱՄԵԱՆ

ՎԿԱՅԱԾԵԱԼ ԴԵՐՋԱԿՈՒՀԻ

ԲԱՐԻՁԷՆ ԵՒ ՎԱՇԻՆԿԹՕՆԷՆ

Կարի եւ ձեւագիտութեան մասնագիտուհի, Տիկին Մառի Երամեան կը վերադարձած իր արհեստանոցը, Մեծ Սէրայի դիմացը Նո. 78 տան երկրորդ արկը:

Երեք ամսուան մէջոցին կը սորվեցնէ ամենավերջին նորաձեւութեամբ, կար եւ ձեւագիտութիւն իր բոլոր բարդութիւններով եւ արդիական մէթոդներով, Droit-fils մէթոտով: Իր աշակերտուհիները կ'օժտեն Բարձր աստիճանով Académie Daydou վկայականով:

ՓՍԱՏԱԲԱՆ

ԽՈՄՐՈՎ ԹԻԹԻՆՃԵԱՆ

(Տօքթ. իրաւագիտութեան)

ԿՍՏԱՆՁՆԷ ԱՄԷՆ ՏԵՍԱԿ ԴԱՏԵՐ

Ընկերակցութեամբ հանրածանօթ փաստաբան ՄԼԹՐ ԱԶԻԶ ԷԼ ՀԱՇԷՄԻ

Դրասենեակը բաց է կէսօրէ առաջ 9—12 կէսօրէ վերջ 3—6

Rue Allenby, Immeuble NESSOULI **ՀԵՌ. 2033 ՝ն 1—28**

Տոկուն շինուածք Վայելուչ տեսք Հնչուն եւ քնաքաշ ձայն

Ահա յատկանիշները

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ

Հրապարակի վրայ գտնուող բոլոր մարքային ապրանքներուն հետ կը մրցին Ապոլօ ֆոնօնները: Մանաւանդ վերջին նոր մօտէլները, որոնք հասած են արդէն, անգերազանցելի են իրենց տոկունութեամբ, վայելչութեամբ եւ ժամերով գինով:

APOLLO GRAMOPHONE Co. Ltd

(of London)

ԱՓՕԼԼՕ ՖՕՆՕՆԵՐՈՒ ԹՈՒՐՔԻԱՐԸ !!!

Կատարեալ համոզում գոյացնելու համար անգամ մը այցելեցէք

MAISON APOLLO, Rue de la Poste, BEYROUTH

Փարթաֆիճ եւ ծօնօղ ամէն ձեւի, անվիճելի տարակ եւ առաւելութիւններ դիւրամատչելի գին, վճարումի դիւրութիւնով

Ընդհ. Ներկայացուցիչ՝ Սիւրիոյ, Գոպհստրնի, Անդրյորդանանի, Միջագետքի եւ նպ. ծոսի.— ԳԻՒՐԳԻՆ ՍԻՆԱՆԵԱՆ

KOURKEN SINANIAN, Boîte Postale 642, BEYROUTH (Syrie)

KLIM

Փոշիկաթիւ առաւելութիւնը

KLIM յար կաթ մրլի է: Եթէ աճուրդ-րայ աւելցնենք 7 | 8 հաւելուածութեամբ պարզ ջուր, պիտի ստանանք քարմ, առոյգարար եւ սերուն կաթ մը որ ունի դաւթային քարմ կաթի մը համը, հոտն ու սննդաւոր արժէքը:

Մանկիկը դիւրութեամբ կը մարսէ Klimը որ *իսկ* ու ծաւ սննդաւոր կաթ մըն է:

Ինչ ուրախութիւն ձեր զաւակներուն եւ մանկիկներուն համար:

Միօտ ուշ ամէնուրեք քարմ կաթ կարելի է ունենալ *KLIM* փոշիկաթով:

Klimը կը լուծուի պարզ կամ գայլ ջուրի մէջ: Պէտք է պայն դնել ջուրին մակերեսը ուշադրելով դգալով մը:

SPELL IT BACKWARDS